

jilnici. Kajti povsod ima Horvat svoje prste zraven. Še enkrat: Horvat odstopi!

O župniku Ogrizeku, zdaj v Dramljah pričamo že dalje časa dopise, ki so od prve do zadnje črke istiniti in se dajo s pričami in akti pred sodnijo dokazati. Ogrizek na te dopise doslej ni imel družega odgovora, nego da je imenoval našega dopisnika „na umu bolanega...“ Lep duhovnik, kaj! Opozarjamо cerkveno oblast na to dejstvo, ki gotovo ni v prid sveti katoliški veri! Ako pa to ne bi izdal, no potem bodo morali tudi v nemških listih povedati, kakšni duhovniki se nahajajo na Spodnjem Štajerskem...

Iz sv. Jurja ob Pesnici se nam poroča čudne stvari o tamoznem župniku Zemljiču. Ta blagoslovjeni gospod menda misli, da je vladar ne samo čez duše, temveč tudi čez trupla svojih faranov. Na binkoštno nedeljo je stalo več mož na šolskem prostoru v bližini cerkve in čakalo maše. Kar nakrat pride župnik iz zakristije in prične može posovati ter jih na neotesan način v cerkev naganjati. No, g. Zemljič, malo olike, malo boljših manir bi si že lahko priučili v teku let, posebno pa manir proti tistim, ki vzdržujejo cerkev in plačujejo duhovnike. Pri prejšnjemu župniku se je vedno zavonilo, kadar je nehalo pridiga in pričela maša. Zakaj se je to opravilo? Ali hočete postati Vi, g. Župnik, za priganjača? No, z surovostjo menda ne bodo morali veri veliko pomagali!

Iz sv. Antona sl. g. nam piše priatelj: Čudno mi se zdi, da Vam ni nič znano o potenciranju svetniku Martincu Košar v Slavšini. Berašil je celo zimo in nabiral po Slovenskih goricah in po Murskem polju darove za spomenik sv. Jožefu, katerega so postavili 17. maja pri sv. Andreazu. Koliko je Košar nafestil, se ne da dognati, pač pa je cela obitelj Košarjeva imela celo zimo gostijo doma. To je bilo življenje kakor v kakem gradu. Sedaj se govori, da je baje svetnik Košar imel opraviti neko dekle, se ve, da iz gole pobožnosti. Morda izvemo kaj zanimivega.

Grozna nevihta je divjala, kakor se nam poroča iz Lahoneca pri Ormužu, 16. t. m. Gromelj in blikalo je strašno in strela je udarila v hišo g. Vodopušta. Zgorelo je vse poslopje. Dež pa se je tako vlijal, da so ljudje mislili, da bodo vse potovljeno. Hvala Bogu, da le toče ni bilo, kajti vse drugo človek že še pretrpi.

Krava ukradena je bila posestniku Andreju Požun v Celnici.

Sleparka. Neka neznana sleparka ogoljufala je trgovca Lukesch v Mariboru za blago v vrednosti 28 krov.

Požar. 5. t. pogorela je hiša in gospodarsko poslopje posestnika Simona Hornigg v sv. Miklavžu. Kmalu je došla požarna brama iz Podbrežja in rešila živino ter razne predmete in sosedna, s slamo krita poslopja.

Srebrno poroko praznovala sta gračinski obiskrnik g. Karl Schatt in njegova soprona g. Roza. Čestitamo!

Zivljenje rešil. V Glinski pri Celju je opazil 11. t. m. zutraj ob 3. uri neki voznik, da stoji hiša F. Jesernika v plamenih. Voznik je mislil, da so ljudje že zgoreli. Trkal je in posestnik in njegova žena sta prišla iz hiše ter opazila nesrečo. Še kratko čas in bila bi se zadušila. Kmalu potem je padla hiša skupaj.

Ubilo je zidarja Jurja Pokarec. Mož je hotel čez Dravo v Zavrč. Ko je na bregu čolnarja klical, pričela se je nakrat zemlje pomikati. Poharec je skočil nazaj, da ne bi padel v reko. Tam je bila neka po vodi hudo poškodovana hišica, ki se je v tem hipu podrla in ubila Pohareca. Mrlja so pripeljali v Zavrč.

Nemška šola v Šlov Bistrici je zdaj razven notranjih uredov popolnoma zgrajena. Vkljub nasprotniškemu navalu se je torej vse posrečilo. Čast vrlim naprednim možem!

Vlak povozil je v Št. Ilij sl. g. 8-letnega učenca Menhardta. Fantič je šel čez progo, ko je ravno brzovlak pridrzel. Bil je takoj mrtev.

Iz Koroškega.

Sovraštvo! Tako strupenega sovraštva kakor ga gojijo gotovi duhovniki, bi pač ne pričakovali niti od slehernega pagana. Priatelj nam piše iz Maria-Elenda: „Že več let sem imel priložnost, da opazujem romarje v binkoštih na našem božjem potu. Letos me je pa nekaj pre-

zenetilo: Dve skupini romarjev z okroglo 100 osebami so šli 10. t. m. z molitvijo, petjem, zastavami in križi skozi vas. Ali čudom čuda, zvonenja ni bilo slišati. Vsi drugi romarji, ki so šli doslej skozi našo vas, so bili sprejeti z zvonenjem, pridigami, zegni, mašami itd. Ti pa ne! Vprašal sem, kaj je na tem in izvedel sem, da so romarji nemški Štajerci... Naš znani češki župnik Drunecky je tako strupeni sovražnik Nemcov, da niti romarjem ne zaprinese. Naučnost protiversko je to postopanje! Župnik zvišuje nemškim romarjem pristojbine, jim pove neško cerkveno petje pri maši in jih sploh na nezvorni način muči ter Šikanira. Ljudje se čez to nekrščansko župnikovo postopanje hudo jezijo. Kajti nemški romarji so jim donašali vedno veliki dobiček, medtem ko so kranjski romarji naravnost šiba za vas. In zdaj se bodejo nemški romarji polagoma izogibali naše vase... Tako nam piše priatelj. Mi k temu le pristavimo, da je ta župnik Drunecky tisti mož, ki je pustil zaradi nemškega napisa trikrat križ iz groba neke revne mrtve iztrgati. Ta mož, kateremu niti grob ni svet, seveda tudi ne more imeti spoštovanja do verskega čuta drugih. Cerkvena oblast naj napravi red!

Štrajk v Bistrici v Rožu je pričel 2. junija. Delavci industrijske družbe so pričeli stavkati. Bili so člani neke klerikalne delavske zveze iz Kranjskega, ki je pošlala tudi več hujskajočih duhovnikov v Bistroico, da bi spravila nesrečne delavce v štrajk. Dne 10. t. je končal štrajk, ker so pričeli delavci pod starimi pogoji in bez vsacega dobička zopet delati... Mi gotovo nismo sovražniki tega, da si delavci izboljšajo svoj položaj. Ali ta štrajk kaže, kako dalec zabrede delavstvo, ako posluša gonji klerikalnih hujskajočev. Morda bi se delavci na drugi način kaj pridobili. Ali črna banda jih je izrabljala v svoje politične namene in reveži čutijo zdaj to na lastnem telesu. Kdo jim bode zdaj izgubljeni denar povrnil? Kdo bode delavcem in njih lačnim otrokom grizljaj kruha povrnil, ki so ga jih črnuhi iz ust odtrgali? Vedno pravijo klerikalci, da vodijo delavce; ja seveda, za nos jih vodijo.

„Ofer“ je „ofor“. V Meiseldingu je hotel vreči neki pridni hlapac krajev v cerkveno nabiralnico. Med drobižom pa je imel tudi 20 konski dukat in v nagliči je tega notri vrgel. Pozneje je opazil to zmoto. Šel je ves prestrašen k župniku in ga prosil, naj mu da denar nazaj. Ali župnik najprve tega na noben način ni hotel storiti. Šele pozneje se je omehčal in je dal hlapca — 19 K nazaj; 1 K pa je obdržal. Hlapec jerevež, ki si sluši kruh z delom, cerkev pa ima le na Avstrijskem čez 800 milijonov kron premoženja...

Kaznovani kaplan. Kaplan v St. Martinu pri Wolfsbergu, znani klerikalni hujskajoč Tomaz Klampfeler je klamjal toliko časa laži čez posestnika Taschlija, da ga je ta tožil. Bojeviti in srboriti kaplanče je bil obsojen na 50 kron globe in plačilo troškov.

V Rožku (Rosegg) priredi tamošnja podružnica „Südmark“ v nedeljo 21. t. m. v gostilni g. Leuthner večjo veselico (Sonnwendfeier) pri kateri bode sodelovalo i pevsko društvo iz Veldna. Pripravljene so razne zabave. Vstopnina pa je 40 h.

Požar. Dne 12. t. m. ob 10. uri je pričelo v stopah za smrekovo skornjo goreti. Pribitela je takoj gutštanjska požarna brama in obvarila nadaljnjo razširjenje ognja. Neslo je več 100 metrov visoko žareče šindeljne. Gospodar pogoriča Pugaršeg stanuje v Pamečah.

Strela je udarila v cerkev v Pusarnicu in začala papirnate rože na glavnem oltarju. K sreči se je razširjenje ognja preprečilo.

Uteni je otrok posestnika Benedikta v Melahu. 4 letni dečko se je igral ob bregu, padel v vodo in utonil.

Po svetu.

Ljubi „Štajerci“! K nekemu madžarskemu sodniku sta prišla svoj čas dva prepričajoča se kmeta. Prvi je tožil: „Moj sošel pelje s svojim vozom čez moje polje in mi dela v tem veliko škodo. Tega ne morem trpeti“. Sodnik: „Ti imaš prav!“ — Obtoženi kmet je dejal: Na drug način ne morem priti na svoje polje. Poleg tega mi je izrecno dovoljeno, vo-

ziti tako in stoji to tudi v zemljiški knjiži se požlahtite Sodnik: „No, ti imaš prav“. Zdaj se vam do tega cepi vnovič pogovor pandur in reče: „Ja, gospod se Večkratno občava vendar ne moreta imeti prav“. Iz tega leta, kot pogleda ter razsodi salomonko v tretjič: „naglo, kot ti imaš prav“.

Naturalni zakladi severne Amerike izgubijo je pa dovolj plagonoma. Pred kratkim je trdil pred zemljo, 1 Roosevelt, da je že čas blizu, ko ne bodo v mnogo v ženih državah več zemlje brez gospodarja. Kramo rabilčeli so Amerikanci svoje gospodarstvo z vremena kanskim gozdnim bogastvom. Danes je na vrhu Kraljevica gozdov porabljene. Ko se je začelo na vsega sena tko kraljevica ali spotkopstvo v Ameriki, je bilo toliko premoga kramo s seno v nobeni drugi državi. Istotako je stala situacija in se že lezalo rudo. Danes pa se že prorokuje, da je mokro in v doglednem času konec za premog in življenja sena, p. Velikanske množine olja in plina so vedno vse bolj, osobno porabljene. Kmetijstvo je pričelo v Ameriki doslej neobdelani zemlji. Ali zemljo se je preizkorščalo in danes gre vse nasaj.

Duhovnika umoril! Iz Vipave na Kranjsko se poroča grozni zločin. Te dni je prišel mladi mož v Vipavo. V krčmi je povpraševal, da ga s natančno o razmerah v tamošnjem farovžu. Kmalu potem je šel tudi v farovž. Ker so dekleta zdaleč šale ropot, prišle so v sobo in našle sivolaste dehanta Matijo Erjavec v svoji krvni na telu. Morilec je pobil dehanta z velikim kamenjem v vzel potem škarje ter ga nečloveško raznjasnil. Potem je zbežal. Prizadel si je tudi srečo večjego rano na roki. Zasedovali so, ali niso mogli dobiti. Morilec je šel namreč v Trst, kjer je popival z nekim tovarjem. Oropal je namreč župniku tudi nekaj denarja. V Trstu ga je policija prijela. Morilec je 26-letni ključar Viktor Pangars.

Smrt na morju. Na obrežju Kogahima na Japonskem se je potopilo vsled groznega viharja 50 ribiških bark. Utonilo je 350 oseb.

„So ljudje, ki ne vpijejo samo živilo, temveč mislijo tudi visoko. Zato naj padejo meje, kajravne meje, ki ločijo mene od tebe, nas od vas, desno od levega... Ljudstvo, puščko vino, naj bode geslo te jubilejne slavnosti. In ljudstvo smo mi, mi vse, ustavotitelji, varuh, vzdrževalci države smo mi, mi vse, mi ljudstvo. Nočem zmanjšati slave naših starodavnih plemnitniških družin, čeprav je čas marsikaj spremljanil. Ali jaz vidim tudi zgraditelja naših mest in trgov, pevca, skromnega rokodelca, bogatega trgovca, meščanskega bojevnika, vojaka proti turškim napadom, — vedno zveztega in vedno močnega — viteza ljudstvo! Iz tebe, domača gruda, sese vse svojo moč, kar je velikega! Ti, zastavonoša ljudstvo, vodiš veliki slavnostni spremljan, resnični, sveži, nebarvani spremljan“...

K. Linhart.

## Gospodarske.

Preščipavanje trtnega mladja. — Pri navadni vzgoji na palce in napenjalce skušati moramo izvabiti na palcu dve čim bolj kreplki mladički, ki bosta služila za les v prihodnjem letu. Vse drugo mladje se mora zgoraj tretega ali četrtega lista nad grozdom preščipniti, ker bi v nasprotnem slučaju jemalo onim dvem mladičkim moč. Navadno poženejo preščipane mladičke iz zakotnih oči nove pogank. Tudi te pogankje je treba prikrajšati, ker bi tudi oni jemali za prihodnje leto namenjenimi mladičkim redilne snovi. Zakotnih pogankov ni dobro odstraniti, kaj pri starejši mladički, ker požene v takem slučaju oko, ki se nahaja poleg zakotnika ali baštarda, kakor ga naši ljudje imenujejo. Bolje je, ako preščipnemo zakotne pogankje nad prvim listom. S tem dobimo na trii nekaj več listja, obenem pa ne silimo glavnih oči brezpotrebitno pogankati. Osobito je to važno na onih mladičkah, ki so namenjene za napenjalce. Oči, ki poženejo že letos, ne bodo prihodnje leto rodile. Pa tudi, če so oči na mladički preveč razvite, ni dobro, ker v zimni lahko pozebejo.

Kaj storiti, ako se v zeleno cepljenja trta ni prijela? Človek pride včasih v pravo zadrgo, ker ne zna, kaj bi bilo boljše, trto v novič cepiti ali pa pustiti, da rastejo divji poganki. Ako obira pogankje in se trta tudi v drugo ne prime, potem je ob trto, v nasprotju z tem slučaju zamudi za eno leto. Dobri svet je tu dosti vreden. Mi delamo tako: Ako spoznamo dovolj rano (okoli do 10. junija), da se ni trta prijela, požlahtiti se na isti mladič kot prej v drugo, če se pa vidi neuspeš bolj pozno, potem je boljše pustiti trto, da se presto razvija. Ako zraste do prve polovice julija dovolj krepko in se da do tega časa lubad na mladičkah privzigniti,

## Somišljeniki!

Kdor se strinja z našim delom, kdor razume in ceni našo nalogu, kdor ni naprednjak le na jeziku temveč tudi v dejanju, ta mora biti član našega

## tiskovnega društva

(Pressverein).

Vsek član tega društva ima posoditi društvu 10 deset krov, ki se vrnejo in ki se tudi obrestujejo. Ta denar torej ni izgubljen, temveč se vrne na zahtevo z 4% obresti. Vsakdo ima lahko več deležev po 10 K, vsakdo pa plača taki delež tudi lahko po obrokih (ratah).

Društvo ima namen, zasiguriti gospodarstvu, denarni temelj „Štajerca“, povečati list čimbolj, da zamore odgovarjati vsem zahtevam čitateljev, izdajati vsako leto „Štajerc“ v kolendar, ki bode nudil več koristnega in zavbnega čitaliva kakor vse drugi koledarji, — sploh ima naše tiskovno društvo namen, delati za izobrazbo, poduk, gospodarsko zboljšanje, delati za osvoboditev ljudstva od zatiranja in bede. Vsakdo bodi član, kajti izobrazba edino nas dovede do boljše bohdnosti.

### Na delo!

Vodstvo tiskovnega društva „Štajerca“ v Ptiju.

## Loterijske številke.

Gradec, dne 13. junija : 81, 80, 2, 52, 14.

Trst, dne 6. junija : 36, 56, 84, 79, 11.

**Dobrostanje človeštva** služita apotekarji Thierry-balzam in centifolij-mazilo, o katerih in zboru pridajo stotera zahvalna pisma. Ta dva neprskljiva, svetovnoznan sredstva, ki se nikdar ne pokvarita, donasala skoraj vedno pomoč. Imejte ta sredstva vedno doma ter branite se ednaki ponaredni, ki so kaznive in brez črednosti. Thierry-balzam 12 malih ali 6 dvojnih steklenic po 5 K, Centifolij-mazilo 2 dozi po 3-60 s prave dobiti v apoteki pri anglo-vrhu A. Thierry v Pregradi pri Rogatu.

Razčaranji so vsi o lahki in stedljivi rabi splošno hvaljenega tekočega „Cirine-Ölwachschwisch“ za parket in linolej, samo dvakratna raba na leto potrebna; drugače se le izbriše in tla so brez napake ter se dajo umivati.

Ena res splošno priljubljena lekarna je firma P. Jurčič v Pakracu. Opozorjam na njene inzertne in jo najtopleje priporočamo.

Prepozno pridevete delu kakor k rendever, tako imate dobro idote ure. Marsikatero sinost bi si prihranili, ko bi vedeli, koliko je ure bila. In tako lahko pridevete do dobre ure! Pisite le pošto karlo na firmo: „Avstrijska eksportna družba za ure Dunaj-Westbahnhof“ ter si narocite za K-8 — krasko srebrno Gloria-uro za gospode (glej inzerat!) za katero se 3 leta pismeno garantira.

Promet razpoljalne trgovine zahteva aparati, o katerih velikosti nima navadni clovec niti pojma. Pomislijte na tisoče in zopet tisoče komadov blaga, ki morajo biti načeleni, da se kupcem pravčno ugodijo. Marsikatero blago ima zopet razne vrste po velikosti, barvi in mražu. Vsak posamezni komad vsake vrste blaga mora biti posebej numeriran, registriran, pri predaji fakturiran in izbrisani iz skladističnih o registrov. Numeriranje gre v milijone in tako se lahko predstavljamo, koliko oseb in koliko delavskih moči je v tej zalogi potrebno. Razpoljalna hiša Hanns Konrad uslužuje zdaj 200 oseb; njih delu najdemo lepo članke v letnikih 1907 in 1908. Hanns Konradovega koledarja katerega dobijo vsi kupci te firme zastojni in poštne prosto.

Tvrda Karl Kocijan tovarna za skuno, lodne in modno robo iz pristne ovčje volne v Humpolcu pridne ravnokar razpoljati nove vzorce obširnega sklada letne robe za gospode in gospode. — Priporočamo, da se pri potrebi možemo do staro Humpolčko firmo obrniti ker je znana za solidna, o čemur se lahko vsakdo sam prepriča.

50000 ur gratis katalog dobi vsak čitalci tega lista od svetovnoznan zaloge ur in izleta blaga Max Bühnel, Dunaj IV. Margaretenstrasse 27/27 čisto zastoj in poštne prosto. Korepondenčna karta z natankčnim naslovom zadostuje.

## Učenec

močen z dobrimi šolskimi spričevali se takoj sprejme v trgovini Joh. Scholger v Ptiju.



4 pari kamenja in enim volcom na zmerni vodi. Mlin, hišno poslopje in štala, vse zidano, vse dobro obdržano, 6 oralov zemlje blizu Maribora se po ceni hitro proda. Kje pove upravitelj „Štajerca“. 444

## Prilična prodaja!

Prodam svoj umetni mlin, zvezan z žago za dile in kovačnico, zelo krepka vodna moč na reki Lajbuski (Lavantfluss), 15 minut od železnic. Nadalje drugo posestvo na istem potoku, kjer je dobiti istotako krepka vodna moč. Nadalje gospodarsko posestvo, 3 minute od železnic, 50 oralov zemlje z stavbičem za kolodvorsko restavracijo. Vse z »fundus instructus«, tudi vsako posestvo samo. Vpraša se pod »Gute Existenz«, poste restante, Lavamünd, Koroško. 452

### Nabirajte jubilejne marke!

Kakor znano so izdane v proslavo cesarjevega jubileja posebne poštne marke. Mi prosimo, da nam pošljemo naši somišljeniki že rabljene te poštne zaomite. Za veliko število teh znamk dobimo gotovo sveto denaria, ki se bode porabila v napredne šolske name. Nabirajte torej jubilejne marke in pošljite jih uredništvu „Štajerca“.

Knjiga... se po požahnti trta v piščalo ali v oko, če pa ni do tega časa dovolj razvito, pusti se trta rasti in cepli vnovič šele naslednje leto.  
Večkratno rahljajte zemlje v vinogradih se v letih jako priporoča. Rahla zemlja se ne osuši naglo, kot strjena, zato ne trepe v taki zemlji trte in vsele sušje. Rahljati je zemljo najboljše za dejem, je pa dovolj osušila. Ako rahljamo zemljo v suši, mi moramo, da zemlje pri tem ne preobračamo. Suha zemlja, ki pride v globoko, vzame iz spodnjih mnogih vlage, zato bi tako delo škodovalo. V suši zemlji rahljati zemljo toraj tako, da ostane suha na vrhu.

Krmiljenje z novim senom. Z rednim krmiljenjem zemlja treba je toliko časa čakati, da se seno nista ali spoti. Osobito velja to za konje. Ako krmimo zemljo s senom, predno se je skuhalo, prouzočiti se ne v scalcina ima več barve. Tudi blato postane mehko in izluznat. Živila je videti bolj mrtva in zmanjšana. Ako se polaga živili velike množine prav nista, prouzočiti lahko to tudi razne bolezni v premljih, osobito želodčni in črevesni katar, ki se spozna načelici, večji želi, manjšem veselju do piče, v mehku, medijevem blatu in na porudečeli sluzni koži v gobci. Nastopi celo kolika in napenjanje. Tudi druge živili se lahko počažejo, ki prouzočajo lahko tudi. Skodljivost novega sena je še večja, ker ga živila žre. Kdor je siljen krmiti z novim senom, pomeša ga s starim ali vsaj s slamo, s katero naj se.

Znamenja mlečne krave. — Kedar kupujemo krave, hočemo imeti navadno dobre molznice. Prodajec seveda hvali svojo živilo, toda na njegove besede ne smemo dati preveč. Kupec mora znači sam, kaj kupi. Znamenja mlečne krave so slednje: glava nežna, gladka in nežno dlako obraščena; ne sme biti podobna bikovi glavi, spredaj naj bo bolj ozka. Rogova naj bosta gladka in tanka, ušesi veliki, lahko premakljivi, tanki, toraj s fino kožo in fino kratko dlako. Čelo bodi bolj očesni veliki, s prijaznim pogledom, govec širok, mehki primerno gork v vlažen. Vrat bodi dolg, zgoraj tanjši, spodaj nekoliko debejni. Koža na vratu naj bo nekoliko nagrbančena. Hrib, križ in nastavek repa naj se nahajajo v ravni črti. Če se napravlja za prednjima plečama ob rebrih nekaka jama, je to znamenje obile mlečnosti. Rebra naj bodo ozka in med seboj oddaljena, osobito zadnjia. Pod trebuhom se nahaja mlečna jama. Čim večja je ta, oziroma čim bolj razvite so žile, ki vodijo pod trebuhom proti vitemu, tem bolj bo krava mlečna. Vime bodi veliko, golo ali kvečemu obdan s fino dlako, če ga potiplijemo, občutiti se mora mehko in ne sme biti v njem trdih krogel. Čim bolj nežna je koža na vitemu in čim bolj se vidijo skozi kožo žile, tem boljše znamenje. Ako se nahajajo na vitemu več, nego štiri sesi, kaže to na dobro mlečnost. Če ostane vime po molžnji napetu, je to mesnatno vime in krava krava ne daje navadno dosti mleka. Križ bodi širok, rep tanek in dolg z mehko žimo. Noge naj imajo nežne kosti in naj bodo bolj kratke. Koža cele krave bodi mehka in tanka in ravno tako tudi dlaka.

Kako zidajmo nove hlevy? Z veseljem opazujemo zadnji čas da so nači kmetovalci vendarle pričeli upoštevati naše nauke ter zboljšujejo svoje hlevy, kakor morejo in znači. Prav je tako, kajti v slabem hlevu, kjer je zaduhel zrak, blato, tema in nesnaga, ne more živila prav uspetati. Mnogo naših gospodarov se je lotilo v tem oziru radikalnega dela in so popolnoma razdrili star ter napravil nov hlev. Ne rečem, da jih bo zamogel vsak kmet posnetati, ker stane tako delo mnogo in se sedanjih slabih časih ni vselej dovolj potrebnejša denarja na razpolago. Mnogo njih se bo moral zadoljoviti morda samo z zvišanjem hleva, z napravil potrebnih oken, s potlačenjem ali samo s počiščenjem hleva. Kdor pa misli, da ne napravi s »flikanjem« mnogo in se je odločil za napravo novega hleva, ta naj dobro premisli, kako naj dela hlev, da bo ustrezal potrebi.

Pri tem naj misli tudi na prihodnje čase. Tu hočemo podati v kratkem glavna svojstva dobrega hleva, po katerih se ravna lahko gospodar, ko napravlja načrt za hlev.

Kadar zidamo nov hlev, odberimo si za zidanje suho zemljišče, ki ne bo preveč oddaljeno od našega bivališča. Kadar škoduje človeku vlažno stanovanje, tako škoduje živili vlažen hlev. Ako ne moremo dobiti bližišča suhega prostora, skušajmo odpeljati vlago s pomočjo jarkov. Zidovje varujemo vlage, ako denemo v zid za pedenj nad zemljo kotramasto platio, ki se dobri v nekaterih mestnih mirodinlicah. Te plahite ne more predeti vlaga.

Če le mogoče, naj se zida hlev ločeno od stanovanja, da se zamore ob času požara eno ali drugo poslopje lažje rešiti. Stanovanje naj bo obrnjeno na cesto, hlev pa na dvorišče. Preblizu stanovanja ni dobro zidati hleva zato, ker prihaja poleti iz hleva k stanju slab zrak. Pri nas na Goriškem se zida navadno hlev s stanovanjem v isti črti, kar je tudi dobro. Če mogoče, naj pride pa med hlev in stanovanje orodnica ali klet. Najboljše je, ako je obrnjena glavna stran hleva proti jugu, da ne prihaja po času preveč vetra v hlev. Če se napravijo okna proti jugu in proti severu, se južno obrnjena okna poleti lahko zakrijejo, da se vibrani prevelika vročina. Sploh je dobro obsaditi hlevske stene ali s trto ali pa s sadnimi drevesti, kar odvrača preobile solnčne žarke od zidovja.

Ko napravljamo načrt za nov hlev, pomislimo koliko glav živilne hočemo rediti. Kakor kažejo razmere, se boderemo morali tu in tam lotili bolj živiloreje, zato naredimo raje nekoliko več prostora, nego premalo. Na glavne živilne se računi okoli 15 kubičnih metrov prostora.